

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi Thomae tomi quinque

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Articulus III. vtrum Filius Dei assumpserit animam

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

Vnde dicit Apostolus. 2. Colos. 2. Quae sunt umbra futurorum, corpus autem Christi.

Hic articulus clarus est, & nulla expositione indiget.

ARTICVLVS II.

Virum Dei Filius debuerit assumere corpus terrenum, scilicet carnem & sanguinem.

49.
Infr. q. 35.
art. 3. ea &
q. 37. art. 1.
c. q. 54.
art. 3. c. 3.
dist. 2. q. 51.
art. 3. q. 1. c. 4.
q. 2. c. 4.
contra c. 30.
c. 34. c. 5.
p. 1. c. 2.
14.

Secundum sic proceditur. Videtur, quod Christus non habuerit corpus carnale sine terreste, sed caeleste: dicit enim Apostolus prima ad Corinth. 15. Primus homo de terra terrenus: secundus homo de caelo caelestis: Sed

primus homo, scilicet Adam fuit de terra, quantum ad corpus, ut patet Genes. 1. Ergo etiam secundus homo scilicet Christus fuit de caelo, quantum ad corpus.

2. Præterea, prima ad Corint. 15. dicitur, Caro & sanguis regnum Dei non possidebunt: Sed regnum Dei principaliter est in Christo. Non ergo in ipso est caro & sanguis, sed magis corpus caeleste.

3. Præterea, Omne quod est optimum, est Deo attributendum: Sed inter omnia corpora nobilissimum est corpus caeleste. Ergo tale corpus debuit Christus assumere.

Sed contra est, quod Dominus dicit Lucæ ultimo. Spiritus carnis & ossa non habet, sicut me videtis habere. Caro autem, & ossa non sunt ex materia caelestis corporis, sed ex inferioribus elementis. Ergo corpus Christi non fuit corpus caeleste, sed carneum & terrenum.

Respondendo dicendum, quod eisdem rationibus apparet: quare corpus Christi non debuit esse caeleste, quibus ostensum est, quod non debuit esse phantasticum.

Primo enim, quia sicut veritas humane nature non saluaretur in Christo, si corpus eius esset phantasticum (ut posuit Maricheus) ita etiam non saluaretur si poneretur caeleste: sicut posuit Valentinus. Cum enim forma hominis sit quedam res naturalis, requirit determinatam materiam, scilicet, carnes & ossa, quæ in hominis definitione poni oportet: ut patet per Philosophum 7. Metaph.

Lib. 7. text.
59. tom. 3.

Secundo, quia hoc etiam derogaret veritati eorum, quæ Christus in corpore gessit. Cum enim corpus caeleste sit impassibile & incorruptibile (ut probatur in primo de Caelo) si Filius Dei corpus caeleste assumpsisset, non verè esset, nec fuisset, nec etiam passionem, & mortem sustinisset. Tertiò etiam hoc derogaret veritati diuinæ. Cum enim Filius Dei se hominibus ostenderit, quasi corpus carneum & terrenum habentem, fuisset falsa demonstratio, si corpus caeleste habuisset. Et ideo in libro de Ecclesiasticis dogmatibus dicitur, Natus est Dei Filius Carnem ex Virgine corpore trahens, & non de caelo secum afferens.

Cap. 2. dicitur
dicitur 3. in
ter ope. Au
gust.

Ad primum ergo dicendum, quod Christus dicitur de caelo descendisse dupliciter. Vno modo ratione diuinæ nature, non ita, quod natura diuina in caelo esse desierit, sed quia in infimis nouo modo esse cepit, scilicet secundum naturam assumptam: secundum illud Ioannis. 3. Nemo ascendit in caelum, nisi qui descendit de caelo filius hominis, qui est in caelo. Alio modo ratione corporis: non quia ipsum corpus Christi secundum suam substantiam de caelo descendit, sed quia virtus caelestis, id est, Spiritus sancto, est eius corpus formatum.

In Dialog.
Vnde August.
89. q. 4.
a med. illi
in tom. 4.
Lib. 10. de
Trinit. ante
med. ad sen
sum.

Vnde August. * dicit ad Orosium, exponens autoritatem inductam, Caestem dico Christum: quia non ex humano conceptus est semine. Et hoc etiam modo Hilarius exponit in libro de Trinit. *

Ad secundum dicendum, quod caro & sanguis non accipiuntur ibi pro substantia carnis & sanguinis, sed pro corruptione carnis & sanguinis. Quæ quidem in Christo non fuit quantum ad culpam: fuit tamen ad tempus quantum ad peccatam, ut opus nostre redemptionis expleat.

Ad tertium dicendum, quod hoc ipsum ad maximam Dei gloriam pertinet, quod corpus infirmum & terrenum ad tantam sublimitatem promouit. Vnde in Ephesina synodo legitur Verbum sancti Theophili dicentis, Qualiter artificum optimi non in pretiosis tantum materiis artem ostendentes, in admiratione sunt, sed vilissimum lutum & terram dissolutam plerumque assumentes, sua disciplina demonstrantes virtutes, multo magis laudantur: ita omnium optimus artifex Dei Verbum, non aliquam pretiosam materiam corporis caelestis apprehendens, ad nos aduenit, sed in luto, magnitudinem suæ artis ostendit.

COMMENTARIVS.

Totaliter D. Thom. est perspicua. Solum sunt duo breuiter obseruanda. Primum est, D. Thom. rationibus directe concludere, corpus Christi Domini non fuisse confectum ex materia, seu substantia caelesti: sed ex illa materia, qua cetera corpora humana constare solent: consequenter verò quæuis id diserte non dicat, coniungit corpus Christi fuisse mixtum, & ex quatuor elementis coagmentatum: hoc enim intellexit in titulo, nomine terreni corporis. Pari etiam ratione concludit, habuisse corpus illud quatuor humores: quos in titulo, nomine sanguinis indicauit, in rationibus verò articuli, sub nomine corporis carni illos complexus est, quia non est vera ac viuæ caro sine sanguine: cui alij humores admixti sunt. Secundo est obseruandum, rationibus D. Thom. recte quidem effici, Christi humanitatem constitisse huiusmodi corpore, & in illo fuisse sanguinem, & alios humores: quomodo autem hæc omnia fuerint vnita Verbo, an scilicet immediate & proximè, seu secundum hypostasim, an verò tantum mediare, seu in hypostasi, ex his, quæ D. Thom. tradit solum hoc potest conuinci, hæc omnia ita fuisse vnita Verbo, ut necessarium est ad hoc, ut Verbum vere factum sit caro & homo, ex quo recte concluditur fuisse proximè & immediate vnita, ut disputatione sequenti latius explicandum est: & ibidem tractabimus locum primæ ad Corinth. 15. quem in solutione ad primum Diuus Thomas explicauit.

ARTICVLVS III.

Virum Filius Dei assumpsit animam.

Secundum sic proceditur. Videtur quod Filius Dei animam non assumpsit. Ioannes enim incarnationis mysterium tradens, dixit, Verbum caro factum est, nulla facta de anima mentione. Non autem dicitur caro factum, eo quod sit in carnem conuersum, sed quia carnem assumpsit. Non ergo videtur assumpsisse animam.

2. Præterea anima necessaria est corpori ad hoc, quod per eam viuificetur: Sed ad hoc non fuit necessaria corpori Christi, ut videtur: quia ipsum Verbum Dei est, de quo dicitur Psalm. 111.

35. Domine apud te est fons vite. Superfluum ergo fuisse animam adesse, Verbo presente. Dens autem & natura nihil frustra faciunt: ut etiam Philosophus dicit in primo de Caelo. Ergo videtur quod Filius Dei animam non assumpsit.

3. Præterea, Ex vnione anime ad corpus, constituitur natura communis, quæ est species humana. In Domino autem Iesu Christo non est communem speciem accipere, ut Damasc. 1. dicit in 3. libro. Non igitur assumpsit animam.

Sed contra est, quod Augustin. * dicit in libro de Agone Christiano. Non eos audiamus: qui solum humanum corpus dicunt esse susceptum à Verbo Dei: & sic audiunt quod dictum

quod dictum est, Verbum caro factum est, ut negent, illum hominem, vel animam, vel aliquid hominis habuisse, nisi carnem solam.

Lib. de heres. 49. & 51. Tit. 6.

Respondeo dicendum, quod sicut dicit Augustinus* in li. de heresibus, opinio fuit primò quidem Arrij, & postea Apollinarius, quod Filius Dei solam carnem assumpsit absque anima, ponentes quod Verbum fuerit carni loco animæ. ex quo sequebatur, quod in Christo non fuerint due nature, sed una tantum: ex anima enim & carne, una natura humana constituitur.

Sed hac positio stare non potest propter tria. Primum quidem: quia repugnat auctoritati Scripturæ, in qua Dominus de sua anima facit mentionem Matth. 26. Tristis est anima mea vsque ad mortem, & Ioannis 10. Potestatem habeo ponendi animam meam. Sed ad hoc respondebat Apollinarius, quod in his verbis anima metaphorice sumitur: per quem modum in veteri Testamento Dei anima commemoratur, Isai. 1. Kalendas vestras & solemnitates vestras odiuit anima mea. Sed

Lib. x. de a.
nima, rex. 9.
lib. 7. meta.
rex. 13. circa
med. tom. 2.
63.

Metaphys.*
Ad primum ergo dicendum, quod cum dicitur Verbum
caro factum est, caro ponitur pro toto homine: ac si diceretur:
Verbum homo factum est: sicut & Ijai. 48. Videbit omnis
caro pariter, quod os Domini loquutum est. Ideo autem totus
homo per carnem significatur: quia, vt dicitur in autoritate
inducta,* per carnem Filii Dei visibilis apparuit. Vnde subdi-
tur: Et vidimus gloriam eius. Vel ideo, quia vt Augustinus *
dicit in lib. 83. q. in tota illa vnitate susceptionis principale
Verbum est, extrema autem atque vltima caro. Volens itaque
Euangelista commendare pro nobis dilectionem humilitatis
Dei, Verbum & caro nominauit, omittens animam, quæ est
Verbo inferior, carne præstantior. Rationabile etiam fuit, vt
nominaret carnem: quæ propter hoc, quod magis distat a Ver-
bo, minus assumptibilis videbatur.

In hunc so.
lus. princ. li.
83. q. 9. c.
pauca p. 13
princ. 10. 4.

Ad secundum dicendum, quod Verbum est fons vitæ, sicut
Fr. Suarez. Tom. 1.

A prima causa vita effectiva: Sed anima est principium vite corporis tanquam forma ipsius: forma autem est effectus agentis. Vnde ex presentia Verbi magis concludi posset, quod corpus esset animatum: sicut ex presentia ignis potest concludi, quod corpus cui ignis adheret, sit calidum.

Ad tertium dicendum, quod non est inconueniens, inò ne-
cessarium dicere, quod in Christo fuerit natura, quæ constituitur
per animam corpori aduenientem: Damascenus ^{Loco in aris-} autem
negat, in Domino Iesu Christo esse communem speciem, quasi
aliquid tertium resurgens ex vniõne diuinitatis & humani-
tatis. ^{tisate.}

Litera huius articuli est facilis, atque ideo illum
Explicare necessarium non est.

ARTICVLVS IV.

Vtrum Filius Dei assumere debuerit intellectum.

D quantum sic proceditur. Videtur quod Fi-
lius Dei non assumpsit mentem humanam.
sue intellectum. Vbi enim est presentia rei, nō
requiritur eius imago: Sed homo secundum
mentem est ad imaginem Dei, vt Augustinus
Trinit. Cum ergo in Christo fuerit presentia
verbi, non oportuit ibi esse mentem humanam.

2. Præterea, maior lux offuscat minorem: Sed Verbum
dicitur, quod est lux illuminans omnem hominem venientem in
hunc mundum (vt dicitur Ioannis 1.) comparatur ad men-
tem, sicut lux maior ad minorem: quia & ipsa mens lux quæ-
dam est, quasi lucerna illuminata à prima luce. Proverbiorum
20. Lucerna Domini spiraculum hominis. Ergo in Christo,
quia est Verbum Dei, non fuit necesse solum esse mentem huma-
nam.

3. Præterea, assumptio humane nature à Dei Verbo, dicitur incarnatio eius Sed intellectus siue mens humana neque est caro, neque est actus carnis, quia nullius corporis actus est, ut probatur in 3. de Anima * Ergo videtur quod Filius Dei humanam mentem non assumpsit.

Sed contra est, quod Augst.^{*} dicit in libro de fide ad Petr.
Firmissime tene, & nullaremus dubites, Christum Filium Dei
qui veream nostris generis carnem, & animam rationalem,
qui de carne sua palpat, & videte: quia spiritus carnem
& ossa non habet, sicut me videtis habere, Luce ultimo: Ani-
mam quoque se habere ostendit dicens: Ego pono animam meam,
& iterum sumo eam. Ioann. 16. Intellectum quoque animam o-
stendit se habere dicens: Discite à me, quia mitis sum, & hu-
milis corde. Matth. 11. Et de ipso per Prophetam Deus dicit:
Ecce intelliget puer meus. Isaï 52.

Cap. 14. 88
prim. 163.

Respondeo dicendum, quod sicut Augustinus* dicit in libro
 de heresibus, Apollinaris de anima Christi à Catholica Ec-
 clesia dissenserunt, dicentes scilicet Ariani, Deum Christum
 carnem solum sine anima suscepisse: In qua questione testimo-
 nius Evangelicus vincti, mentem defuisse anime Christi, sed pro
 hac ipsum Verbum in ea fuisse dixerunt. Sed hac positio eis-
 dem rationibus conuincitur, sicut & predicta. Primo enim,
 hoc aduersatur narrationi Evangelicæ, qua commemorat eum
 fuisse miratum, vt patet Matth. 8. Admiratio autem absque
 ratione esse non potest: quia importat collationem effectus ad
 causam: dum scilicet aliquis videt effectum, cuius causam i-
 gnorat: & querit: vt dicitur in principio Metaphysicæ. Se-
 cundo repugnat vilitati incarnationis, que est iustificatio
 hominis à peccato. Anima enim humana non est capax pec-
 cati, nec gratia iustificantis, nisi per mentem. Vnde precipue
 oportuit mentem humanam assumi. Vnde dicit Damascen.†
 in 3. lib. quod Dei Verbum assumpsit corpus & animam in-
 tellectuale & rationale. Et postea subdit: † Torus toti vni-
 versum est, vt totiusmih salutare largiretur: quod enim inasum-
 ptum est, incurabile est. Tertio hoc repugnat veritati incarna-
 ti-

Cap. 55. in
 princ. som. 6.
 l. 1. Metaph. c.
 2. in med. ff.
 l. 3. Ort. fi.
 9. cir. med.
 Eod. lib. &
 cap. nunc di-
 citur.

Et propria